

31 865 Verbetering verantwoording en begroting

Nr. 284 BRIEF VAN DE COMMISSIE VOOR DE RIJKSUITGAVEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 juli 2025

Jaarlijks doet de commissie voor de Rijksuitgaven een voorstel aan de Kamer voor het focusonderwerp in de verantwoording.

De commissie stelt de Kamer voor het thema ‘Risico’s voor de goede inning en besteding van belasting- en premiegeld’ aan te wijzen als focusonderwerp voor de verantwoording over het jaar 2025.

Risico’s voor de goede inning en besteding van belasting- en premiegeld

De commissie vindt het belangrijk dat lessen uit de verantwoording worden betrokken bij het opstellen van toekomstige begrotingen. Door te leren van wat goed ging en wat beter moet, kunnen kabinet en Kamer beter prioriteiten stellen en belasting- en premiegeld zo effectief en doelmatig mogelijk inzetten, met zoveel mogelijk maatschappelijke impact. Maar ook hier geldt dat niet alles kan, en zeker niet tegelijk. De commissie vindt het daarom van belang dat er meer zicht komt op de belangrijkste risico’s voor die effectieve en doelmatige inzet, om vervolgens ook beter te kunnen sturen op het beheersen van die risico’s.

De commissie stelt daarom ‘Risico’s voor de goede inning en besteding van belasting- en premiegeld’ voor als focusonderwerp voor de verantwoording over het jaar 2025. De commissie stelt voor om zowel het kabinet (in de jaarverslagen) als de Algemene Rekenkamer (in de rapporten bij de jaarverslagen) te verzoeken om extra aandacht te besteden aan (beleids)programma’s en overheidsactiviteiten die uit de verantwoording over 2025 als hoog risico voor de goede inning en besteding van belasting- en premiegeld naar voren komen. De commissie stelt voor het kabinet daarbij te verzoeken om, per jaarverslag, in ieder geval in te gaan op drie concrete, budgettaire omvangrijke en/of strategisch belangrijke (beleids)programma’s of overheidsactiviteiten waar substantiële verbeteringen mogelijk zijn. Daarbij hecht de commissie eraan dat in de verantwoording over 2025 ook duidelijk wordt gemaakt wat er in 2026 al is gedaan om die risico’s te beheersen en verbeteringen te realiseren.

De commissie merkt daarbij nog op dat de risico’s betrekking kunnen hebben op concrete bedrijfsvoeringsrisico’s maar zich daar nadrukkelijk niet toe beperken. Het kan ook gaan om meer beleidsmatige risico’s, bijvoorbeeld vanwege onduidelijke doelen, ineffectieve of ondoelmatige beleidsinstrumenten of onvoldoende budget. Of om risico’s in de uitvoering of het toezicht, bijvoorbeeld vanwege schaarste aan personeel of complexe en foutgevoelige wet- en regelgeving. Uiteindelijk gaat het erom zicht te krijgen op hoge risico’s voor het behalen van budgettaire omvangrijke en/of strategische belangrijke (beleids)doelen die, nu of in de toekomst, grote negatieve maatschappelijke impact kunnen hebben als ze niet tijdig worden onderkend en aangepakt.

De commissie wijst erop dat haar verzoek moet worden gezien tegen de achtergrond van eerdere adviezen over het belang van prioriteren, keuzes maken en het stellen van concrete doelen. De commissie stelt dan ook voor de minister van Financiën te verzoeken er zorg voor te dragen dat de gevraagde informatie voor het Focusonderwerp van dit jaar niet als Bijlage in de jaarverslagen wordt opgenomen, maar (kernachtig) in een aparte risicoparagraaf in de verantwoording over de beleidsprioriteiten in de jaarverslagen én in het Financieel Jaarverslag Rijk. De commissie stelt ook voor de minister van Financiën te verzoeken nader in te gaan op de wijze waarop informatie over hoge risico’s voor de goede inning en besteding van middelen structureel op een prominente plek in de begroting- en verantwoordingstukken kan worden opgenomen en op welke wijze dat kan worden geborgd in de Rijksbegrotingsvoorschriften.

De commissie beveelt de Kamer aan na vaststelling van het focusonderwerp het kabinet en de Algemene Rekenkamer daarover schriftelijk te informeren, met het verzoek de Kamer voorafgaand aan de Algemene Financiële Beschouwingen een reactie daarop te zenden.

De voorzitter van de commissie,
Sneller

De waarnemend griffier van de commissie,
Weeber